

Dyspraxie

Dyspraxie je vývojová porucha postihující koordinaci a motoriku dítěte. Děti s dyspraxií mohou mít potíže s úkoly, které zahrnují rovnováhu, pohyb a jemné motorické dovednosti, jako je psaní, zavazování tkaniček nebo chytání míče. Mohou se také potýkat s organizací svých myšlenek a postupným plněním úkolů. Navzdory těmto problémům je jejich inteligence obvykle nedotčena.

OBTÍŽE PŘI POHYBECH

- Zařadte pravidelné, řízené fyzické aktivity, které pomohou zlepšit hrubou motoriku, jako je skákání, přeskokování nebo balancování.
- Používejte strukturované pohybové přestávky, které pomohou dítěti zlepšit koordinaci a uvolnit fyzické napětí.
- Podporujte aktivity jako tanec, plavání nebo jógu, které rozvíjejí rovnováhu a kontrolu pohybu v prostředí s nízkým tlakem.

PROBLÉMY S KOORDINACÍ

- Rozdělte úkoly do menších, zvládnutelných kroků a poskytněte více času na dokončení fyzických úkolů.
- Pomocí názorných pomůcek nebo názorných ukázek ukažte, jak provádět určité pohyby nebo činnosti.
- Podporujte opakované cvičení konkrétních pohybů s pozitivním posílením, což umožňuje dítěti budovat svalovou paměť.

ZHORŠENÁ JEMNÁ MOTORIKA

- Poskytněte alternativní nástroje, jako jsou větší tužky, rukojeti nebo nůžky, určené pro děti s motorickými potížemi, které jim pomohou při úkolech, jako je psaní nebo stříhání.
- Zařadte cvičení jemné motoriky, jako je navlékání korálek nebo tvarování těsta, abyste posílili svaly prstů a koordinaci ruka-oko.
- Umožněte použití technologie, jako jsou tablety nebo psaní, jako alternativu k ručnímu psaní ve třídě.

Dyspraxie

POTÍŽE S ÚKOLY JAKO JE PSANÍ, SKICOVÁNÍ, STRÍHÁNÍ NŮŽKAMI, ZAPÍNÁNÍ KNOFLÍKŮ A ZAVAZOVÁNÍ TKANIČEK

- Poskytněte výslovné pokyny a další čas na procvičování dovedností sebeobsluhy, jako je zapínání knoflíků a zavazování tkaniček, nebo použijte alternativy, jako jsou boty na suchý zip.
- Než přejdete k psaní volnou rukou, vyučujte dovednosti před psáním a kreslením prostřednictvím činností, jako je obkreslování tvarů nebo písmen.
- Poskytněte adaptivní nůžky a další nástroje, které nabízejí příležitosti k řízenému procvičování úkolů jemné motoriky v prostředí s nízkým stresem.

POTÍŽE S POCHOPENÍM PROSTORU

- Používejte vizuální vodítka, jako jsou čáry, mřížky nebo vodítka pro mezery, abyste pomohli dítěti s prostorovým povědomím na papíře a během činností ve třídě.
- Učte prostorové koncepty pomocí praktických činností, jako je stavění z kostek, aranžování nábytku nebo měření předmětů.
- Podporujte hry a úkoly, které vyžadují prostorové uvažování, jako je stavba jednoduchých modelů, které pomohou dítěti postupně zlepšovat prostorové chápání.

SNÍŽENÝ VÝKON V ÚKOLECH ZAHRNUJÍCÍCH PROSTOROVÉ SCHOPNOSTI (NAPŘ. ŘEŠENÍ HÁDANEK, ORGANIZOVÁNÍ HRAČEK)

- Použijte hádanky a hry založené na vzorech, které začínají jednoduchými tvary a postupně se zvyšují na složitosti, abyste vytvořili prostorové uvažování.
- Poskytněte strukturované pokyny pro organizaci úkolů pomocí vizuálních štítků a podnětů, které dětem pomohou třídít a uspořádat předměty.
- Zahrňte aktivity, které zlepšují zrakově-prostorové dovednosti, jako je třídění předmětů podle velikosti nebo tvaru nebo používání obrázkových instrukcí, které dítěti pomohou
- porozumět posloupnosti úkolů.

POZOR

Potíže s plněním úkolů a udržení pozornosti

Prokrastinace nebo vyhýbání se činnostem vyžadujícím jemnou motoriku

MOTORICKÉ DOVEDNOSTI

Nešikovnost nebo časté nehody

Potíže s jemnou motorikou

Nešikovné nebo opožděné pohyby hrubé motoriky

PROSTOROVÉ POVĚDOMÍ

Výzvy k pochopení osobního prostoru

Potíže s organizací položek nebo úkolů

TIME MANAGEMENT

Potíže s
posloupností úkolů
a organizací

Potíže s přechody

EMOCIONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

Frustrace nebo
emocionální
výbuchy

Vyhýbání se
skupinovým
aktivitám

Nízké sebevědomí
související s
fyzickými úkoly

RYCHLOST ZPRACOVÁNÍ

Pomalejší
dokončení úkolu

Potíže udržet krok
s vrstevníky

Příloha pro dyspraxii (české zdroje)

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY:

- <https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/23963-dyspraxia-developmental-coordination-disorder-dcd>
- <https://www.healthdirect.gov.au/dyspraxia>

BIBLIOGRAFIE:

- **Aline-Wendy Dunlop.** *Dyspraxie: Průvodce pro učitele a rodiče*
- **Susan McGurk, Judith L. R. D. B. Wallace.** *Porozumění dyspraxii: Praktický průvodce pro rodiče a odborníky*
- **Clare L. O'Farrell.** *Pomoc dětem s dyspraxií: Praktický průvodce pro učitele a rodiče*
- **Jane D. R. B. Whittaker.** *Dyspraxie: Praktická příručka pro učitele a rodiče*
- **Anna Barnett.** *Dyspraxie: Průvodce pro rodiče*

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE?

- <https://dyspraxiakids.com/dyspraxia-in-children/>
- <https://playworld.com/blog/playground-fun-children-dyspraxia/?lang=can>
- <https://www.youtube.com/watch?v=8dYz6pCjEy8&t=86s>

Příloha pro dyspraxii (anglické zdroje)

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY:

- <https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/23963-dyspraxia-developmental-coordination-disorder-dcd>
- <https://www.healthdirect.gov.au/dyspraxia>

BIBLIOGRAFIE:

- Aline-Wendy Dunlop - *Dyspraxia: A guide for teachers and parents*
- Susan McGurk, Judith L. R. D. B. Wallace - *Understanding Dyspraxia: A practical guide for parents and professionals*
- Clare L. O'Farrell - *Helping Children with Dyspraxia: A Practical Guide for Teachers and Parents*
- Jane D. R. B. Whittaker - *Dyspraxia: A practical guide for teachers and parents*
- Anna Barnett - *Dyspraxia: A Parent's Guide*

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE?

- <https://dyspraxiakids.com/dyspraxia-in-children/>
- <https://playworld.com/blog/playground-fun-children-dyspraxia/?lang=can>
- <https://www.youtube.com/watch?v=8dYz6pCjEy8&t=86s>